JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Zaturdag 13 Augustus. N°. 64.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ***zestig duiten*** voor de ***vijf woorden***, behalve het zegel.

Benoemingen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

...vol, wegens ziekte, *J. N. Grimmius*, uit de betrekking van kommies op het residentie-kantoor te Madioen, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

BENOEMD:

...kommies op het residentie-kantoor te Madioen, *C. H. Fleur*, thans ambtenaar op wachtgeld, ter beschikking van den resident aldaar.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

...vol, wegens ziekte, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de menagemeester bij het hospitaal te Banda *E. W. Montanus*.

OP NON-ACTIVITEIT GESTELD:

...r den tijd van zes maanden, wegens ziekte, de eerste luitenant der infanterie *J. P. Pfeiffer*.

Marine-Departement.

GEPENSIONEERD:

...op zijn verzoek eervol uit 's lands dienst ontslagen kapitein-ter-zee, direkteur van het maritiem-établissement op het eiland Onrust, *C. Heije*.

Advertentien.

De resident van Batavia maakt bekend, dat op 20 dezer ten zijnen ...eele, des morgens ten 10 ure, eene publieke uitbesteding zal ...den gehouden, voor den overvoer van Bandjermassing naar Mun... van 600 tonnen steenkolen.

Postkantoor te Weltevreden.

De resident van Batavia verwittigt het publiek, dat van af 14 de... het postkantoor te Weltevreden, tot hiertoe gevestigd in het ...eis, zal zijn verplaatst naar het nieuwe post-établissement aan de ...er naast de Comedie.

Vendutien.

Op Dingsdag 16 Augustus, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendularis, door *John Pryce en Co.*, van houtwerken, enz.

Op Woensdag 17 Augustus, voor het commissiehuis van *A. van ...meren en Co.*, van negotiegoederen, en voor rekening des boe... van Mevrouw de weduwe *van der Meulen*, geb. *Coop à Groen*... haren inboedel, zilverwerken, enz.; en voor rekening van di...en van twee erven.

Op Donderdag 18 Augustus, voor het woonhuis van *A. Lecou*..., op Noordwijk, van meubelen, paarden, enz., enz.

En

's Avonds ten 7 ure, in de *Harmonie*, door *Lange en Co.*, van ...kactien, en eene zeldzame boekverzameling.

Op Vrijdag 19 Augustus, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en Co.*, van hontwerken en negotie goederen.

Nagelaten Boedels.

De proces- en legaatbezorger bij het kollegie van diakenen der ...ervormde gemeete te Batavia, roept op de crediteuren en debiteuren van de weduwe *van der Meulen*, geb. *Coop à Groen*, om binnen den tijd van 3 maanden betalingen of aangiften te doen.

Vertrekkende Personen.

Dr. *H. Straus*.
J. H. Botzen en familie.
C. Heije en echtgenoot.

BATAVIA.

De Javasche Courant deelt mede:

In ons nommer van 25 Mei jl. komt een berigt voor ...trekkelijk de militaire bewegingen in de Wester-Afdeeling van Borneo, tot handhaving van het Nederlandsch gezag, tegen de oproerige Chinezen, en hunne ...drijving uit de versterkingen om Sepang, na hunnen verraderlijken aanval op den gouvernements-commissaris en de hem vergezellende officieren en manschappen.

Thans laten wij weder eenige bijzonderheden volgen, omtrent den verderen loop der gebeurtenissen, en de verrigtingen der troepen, aldaar.

Nadat op den 4den Mei jl. de troepen van Sebawie naar Sambas waren teruggekeerd, vereenigden de opstandelingen zich weder, en rukten, ruim 700 man sterk, tegen Seminis op. Dáár bevond zich echter sedert eenige dagen een detachement van 125 man infanterie, waarvan de helft Europeanen, benevens 10 man artillerie met 2 coehoorn-mortieren à 13 duim, en één draaibas à 1 pond, onder bevel van den kapitein *van Houten* en de tweede luitenants *Pauwels* der infanterie, en *Straatman*, der artillerie, benevens de officier van gezondheid 3de klasse *Schultze*; in overeenstemming met den 1sten luitenant der genie *van Davelaar Cnopius* had men t dier plaatse, in eene meer westelijke rigting op een geschikt punt eene doelmatiger sterkte aangelegd, en den weg verbeterd.

Den 16den Mei, des avonds ten half zes ure, rukten de vijandelijke Chinezen, met een magt van 400 man. tegen deze sterkte op, posteerden zich op een hoogte omstreeks 300 passen ten zuiden derzelver gelegen, en rigtten van dáár een hevig tjantoe-vuur aan. Na eenige worpen uit de coehoorn-mortieren en schoten met den eenponder, deed de luitenant *Pauwels* met 40 man eenen uitval, met dat gevolg, dat de Chinezen op de vlugt werden gedreven, met achterlating van één doode, eenige tjantoe's, lansen en vaandels.

De nacht ging rustig voorbij, doch den volgenden dag, des namiddags ten $3^1/_2$ ure, stelden de Chinezen zich weder in beweging met eene magt van circa 700 man, en waagden andermaal eenen aanval aan de zuidzijde der sterkte, in hunne stelling, en achter eenen lagen bergrug met digt bosch bedekt, eene reserve achterlatende. Spoedig waren zij weder op de voormelde hoogte geposteerd, en wierpen aldaar, als in eenen slag, eene versterking op, middelerwijl een hevig vuur op onze troepen makende. Nadat weder eenige granaten geworpen, en schoten met den eenponder gedaan waren, werd de luitenant *Pauwels* andermaal gelast een uitval op hen te doen, en deze slaagde daarin zoo gelukkig, dat de vijand met overhaasting de vlugt nam, met achterlating van vier dooden, en onderscheidene tjantoe's en andere wapenen. Aan onze zijde werden bij den tweeden aanval een korporaal en flankeur, aan het hoofd gewond.

De majoor *Kroesen*, met eene kolonne van 162 bajonetten en een handmortier, in den namiddag van 16 Junij, met het stoomschip *Celebes* voor de de landingsplaats te Sebawie, aankomende, ontving berigt van den kapitein *van Houten*, kommandant van Seminis, dat de vijand, omstreeks 1200 man sterk, zich in drie hoofdtroepen verdeeld had, waarvan eene afdeeling tegen de sterkte te Seminis, en eene andere tegen het Kongsiehuis oprukte, terwijl de derde, die het sterkst geacht werd, zich in aantogt tegen Soengei Biroe bevond, hetwelk door den luitenant *Pauwels* met 40 man bezet. De majoor besloot zich onmiddelijk naar Soengei Biroe te begeven, berigtte dit den kapitein *van Houten*, en kwam des avonds ten 8 ure met de kolonne daaraan.

Omtrent 900 man, in eenen halven cirkel om Soengei Biroe gelegerd, hielden de hoogten van het zuiden naar het westen bezet, alwaar verscheidene bentings opgeworpen waren. Een chinees van Lamtiouw Keo, te Soengei Biroe wonende, bood aan de kolonne eenen weg te wijzen, waardoor zij op de flank der westelijke benting zou uitkomen; den volgenden morgen zou de aanval langs die zijde beginnen.

De vijand had door de duisternis de aankomst der versterking niet bemerkt, en met het aanbreken van den dag zette zich de kolonne in beweging, versterkt met nog een handmortier, dat zich bij den luitenant *Pauwels* bevond.

De voorwacht, waarbij zich de chinesche gids bevond, werd aangevoerd door den 1sten luitenant *Hartsteen*; de luitenant *van Davelaar Cnopius* voegde zich vrijwillig bij dien troep. De weg liep dwars door de wildernis en kwam uit aan den voet eener hoogte, waarop een groot aantal oproerige chinezen in een benting genesteld waren, die de kolonne reeds lang had ontdekt, en nog vóór dat zij genoegzaam genaderd was hun vuur openden, dat langzamerhand in hevigheid toenam.

Onmiddelijk door het overige der kolonne gevolgd, zette de voorwacht zonder een schot te doen, bedaard haren marsch voort, de steile hoogte werd langzaam bekropen, de benting aan de linkerflank en op de westelijk face aangetast, en in éénen aanloop, was zij, zonder eenig verlies aan onze zijde, genomen, en de vijand op de vlugt.

Daarna werd de marsch in de rigting van Eurak vervolgd, alwaar de vijand zich op eene hoogte weder verzamelde en een hevig vuur tegen de aanrukkende troepen rigtte; slechts een inlandsche bediende werd daardoor onbeduidend getroffen. Gelijktijdig met den aanval der troepen, deed de vijand zijnerzijds eenen aanval op het Kongsiehuis te Seminis, waarvóór door de welgezinde Lamtiouw-Keo-chinezen eenige bentings waren aangelegd, die zij lafhartig verlieten, en door den vijand werden bezet.

De majoor kommandant dit vernemende, besloot den vijand niet verder te vervolgen maar dadelijk naar het Kongsiehuis op te rukken. Ook dáár wachtte de vijand de troepen niet af maar verliet, bij hunne aannadering, de pas genomene bentings, die dadelijk weder door de Samtiouw-Keo-chinezen werden bezet. Vervolgens werd de kapitein *Asmus* met de luitenant *Hartsteen* en *Cochius*, en 70 vrijwilligers naar eene nabijgelegen Thaijkongsche benting gezonden, die onder een hevig vuur werd genomen, terwijl de bezetting op de vlugt sloeg.

Nu vervolgde de kolonne haren weg naar het nabijgelegen kongsiehuis, dat gedurende den nacht door den kapitein *van Houten* met 50 man was bezet geweest, doch met het aanbreken van den dag weder verlaten was, om te Seminis tegen eenen vijandelijken aanval te waken. Daar werd de kapitein *Asmus* met 50 man achtergelaten, en vervolgens naar Seminis gemarcheerd, dat nog niet weder was aangevallen. De vijand had echter zuidelijk van onze sterkte, vier bentings op heuveltoppen opgeworpen, en hield een hoog gelegen boschje sterk bezet. Alles was buiten het bereik van het infanterie en walbusvuur.

Des namiddags ten 4 ure, rukte de kapitein *van Houten* met 100 bajonetten en een handmortier uit, om de naastbijgelegen benting te nemen. Ter hoogte van evengenoemd boschje werd hij door een levendig vuur ontvangen, doch na twee granaatworpen stormde de kolonne met den looppas vooruit, en de benting was genomen. De chinezen leden een belangrijk verlies aan wapens en gereedschappen, dooden en gekwetsten. Onzerzijds werden drie inlandsche soldaten min of meer belangrijk gekwetst. Terwijl de vijand met overhaasting de vlugt nam naar zijne verder achterwaarts gelegen bentings, werd de genomene geslecht, en besteeg de kolonne den heuvel met het bezette boschje, waaruit de chinezen dadelijk afdeinsden. Ten zes ure keerden de gezamenlijke afdeelingen naar den hoofdtroep terug.

De nacht ging rustig voorbij; doch in den morgenstond van 18 Junij door verkenning zekerheid verkregen zijnde, dat de vijand zich van alle zijden in de versterkingen om Seminis had verzameld, werd besloten hem aan te tasten.

Ten half acht ure stelde de majoor kommandant zich met 200 man en 2 mortieren in beweging; de kapitein *van Houten* met 100 man rukte vooruit; de tweede afdeeling door den majoor aangevoerd volgde op 300 passen; kapitein *Asmus*, die des nacht het kongsiehuis had bezet gehouden, volgde met 25 man de kolonne. Het scheen dat een panische schrik den vijand had bevangen, de talrijke bentings werden successivelijk door hem verlaten, en door onze troepen bezet; slechts uit de verte kon men hem nadeel toe brengen.

Doch bood de vijand weinig tegenstand, des te vermoeijender was de marsch door de gloeijende zonnehitte, en doodelijk vermoeid en afgemat kwamen de troepen, tegelijk met den vlugtenden vyand, aan den voet der Sekadouw aan, na nog met snellen loop eenen door-

ROSITA. (*vervolg.*)

Rosita haalde eenigzins misnoegd maar onbezorgd de schouders op, alsof zij bij zich zelve wilde zeggen: »mijne moeder!.... die bekommert en zich niet over, waar ik ben.'' En zij verwijderde zich.

De monnik stak zijne sigaar op aan die van Don Patricio, en zij wandelden eenige oogenblikken te zamen op en neder. Als hij zijn uniform van zeeofficier had aangehad, zou de geestelijke wel geaarzeld hebben zoo gemeenzaam met een vreemdeling te spreken, maar wegens den mantel, die hem over de schouders hing, achtte hij zich meer vrij en ongedwongen. Na eenige woorden gezegd hebben over zijne reizen in Europa, sprak de Peruaansche priester over de merkwaardigheden van zijn land; hij bood den jongen officier aan, hem te vergezellen op een uitstapje naar den tempel der Zon en het graf der Incas. Toen zij eindelijk van elkander scheidden, gaven zij elkander hun adres op.

Op zijne kamer teruggekeerd, haastte de jonge officier zich om in zijn dagboek op te teekenen al wat hij nog te Lima en in de omstreken voornemens was te zien. Hij maakte zijne potlooden en albums gereed; zag de doosjes na, waarin hij eenige dier schitterende vlinders hoopte vast te hechten, welke hij over de muren der tuinen had zien vliegen. Het fregat, waarop hij als adelborst diende, bevond zich te Guyaquil; hij verwachtte het eerst over zes weken, en dus had hij nog een mooijen verloftijd, dien hij gaarne zoo aangenaam en vrij mogelijk wenschte te besteden.

II.

Den volgenden morgen vroeg trad het jonge meisje, dat de monnik Don Gregorio met den naam Rosita aangesproken had, van den stoep der hoofdkerk; gehuld in haren sluijer en engen japon van zwarte zijde sloop zij langs de muren naar een der zijgangen van de openbare wandelplaats. Er was niemand behalve eenige Indianen, die gedurende den nacht uit het binnenland waren aangekomen; zij stonden overeind en onbewegelijk bij hunne lama's, die vreedzaam graasden, opgetuigd even als kameelen. De winkels werden opengezet, de winkelknechts zeiden elkander goeden morgen, en ademden een oogenblik de frissche morgenlucht in, of maakten een praatje met de vrouwen, die reeds uit de vroegmis terugkwamen, welke ook Rosita had bijgewoond. Deze rigtte hare schreden naar de gaanderij der openbare schrijvers; aldaar aangekomen zag zij er een die reeds op zijne gewone plaats zat en naderde hem. De schrijver sliep, en eerst na veel vergeefsche moeite gelukte het Rosita hem te wekken en de pen te doen opnemen. Na het jonge meisje aandachtig gadegeslagen te hebben, maakte hij zich gereed om te beginnen.

— Kom aan,'' zeide hij binnen 's monds. »*Mi querido*, mijn dierbare.... en wat meer?'' Dat zeggende schreef hij de woorden *mi querido* reeds met allerlei mooije krullen op het papier.

— *Mi querido?*'' herhaalde Rosita: »maar ik weet waarlijk niet of ik wel zoo beginnen kan.''

— Welnu,'' antwoordde de schrijver, »dit papier zal dan wel voor een ander dienen. Kom aan, wat zal ik dan zetten? *Senor cabellero, excellentisimo senor?*.... wel nu, meisje, moet ik de pen den geheelen dag in de hand houden?

— Lieve hemel!'' antwoordde het jonge meisje, zich achter den pilaar verbergende, die het bureau van den schrijver beschutte; »wat is het moeijelijk om aan iemand te schrijven, dien men nog nooit gesproken heeft!.... Wel nu, zegt maar *muy senor mio*.... neen, zet liever: *senor capitan*.... ik geloof dat hij kapitein is.''

— Och,'' riep de schrijver ongeduldig uit, »als gij niet weet wat gij zeggen wilt, meisje, dan zult gij mij het papier doen bederven; uw brief zal er uitzien als een kladboek van een schooljongen, vol strepen en doorschrapsels. 't Zou jammer wezen, papier van een reaal....''

— Van een reaal? En hoeveel vraagt gij dan wel voor het schrijven?'' vroeg Rosita.

— Ge wilt toch niet afdingen?'' zei de schrijver.

togt te hebben gebaand door een in brand gestoken alang-alang veld.

Op een daar gelegen plateau scheen de vijand, oogenschijnlijk 700 à 800 man sterk, de troepen te willen afwachten, doch toen zij naderden, en de mortieren eenige worpen deden, vlugtte hij, zijnen weg over de Sekadouw nemende, terwijl een gedeelte der troepen hem tot het hoogste punt vervolgde. Na eenigzins te hebben uitgerust, keerde de kolonne naar Seminis terug, en kwam daar tegen 12 uren uitgeput aan; gedurende dezen marsch had zij van den vijand geen verlies geleden, doch de walbusschutter *Jansen* was door inspanning en hitte zoodanig aangetast, dat hij ondanks de zorgvuldige behandeling van den officier van gezondheid 3de klasse *Schultze*, vóór de terugkomst te Seminis overleed.

Verder ging die dag, even als de volgende rustig voorbij. Den 20sten kwam de kongsie van Seminis den kommandant berigten, dat de opstandelingen op nieuw aan deze zijde van de Sekadouw gekomen waren, en groote toevoer vivres en manschappen van Sepang hadden ontvangen, dat voorts de kongsie van Montrado hun bepaaldelijk had verboden, derwaarts terugtekeeren zonder eene overwining op de *Hollanders* te hebben behaald, en dat op de hoogte der verlaten goudmijnen sterke bentings waren opgeworpen.

De vijand handelde echter niet aanvallend; alleen bespeurde men dat op een' achterwaarts gelegen heuveltop eene sterkte was aangelegd, en dat overal de wacht werd gehouden. Den 21sten scheen hij eene voorwaartsche beweging te willen maken; een aantal van 80 à 100 chinezen op halven afstand van den weg naar Sekadouw geschaard, scheen besloten vooruit te gaan, doch verdween op het vallen van eenige seinschoten. Dit deed de majoor-kommandant besluiten, den 22sten Junij andermaal eenen aanval te doen. De kapitein *van Houten* opende den marsch met 75 man en 1 mortier, daarop volgde de kapitein *Asmus* met 95 man terwijl de majoor zich met 30 uitgezochte soldaten, als reserve daarbij aansloot.

Langzaam en met bezadigdheid werd de marsch voortgezet, toen tegen half negen ure, de spits den vijand in digte drommen voor zich zag. Juist ter plaatse waar hij den 18den de houding had aangenomen van te willen stand houden, was nu van af de verlaten goudmijnen tot aan de berghelling aan de andere zijde, dwars over den weg, eene lange zware verschansing aangelegd; regts en links daarvan waren op de heuvels sterkten opgeworpen die deze verschansing flankeerden. Zonder een schot te doen, wachtte de vijand, omtreeks 1000 man sterk, achter de groote borstwering geschaard, den aanval af der langzaam voortrukkende troepen. De majoor-kommandant had zich naar voren begeven, om bij het engageren der actie tegenwoordig te zijn. Reeds was de mortier opgesteld en had een paar schoten op den vijand gedaan, toen hij eensklaps een hevig vuur op onze troepen opende, dat uit 300 à 400 geweren voortkwam.

Een gedeelte der troepen viel op het front der versterking aan, een ander gedeelte waaronder het reserve peloton, werd tegen eene regts op de hoogte liggende benting, waaruit hevig gevuurd werd, aangevoerd, om die te nemen. Juist toen de in het front stormende troepen vóór de verschansing waren, liet de vijand een aantal vaatjes met kruid, ten dien einde in den grond gegraven, springen; een oorverdoovend gegil werd door hem aangeheven, en onthutst weken de voorste manschappen, ten deele zwaar gewond, terug. Tegelijkertijd sprong een gedeelte der vijanden over borstwering en wilde op de troepen instormen; de achtergebleven troepen waren echter reeds genaderd; kapitein *van Houten* en de 1ste luitenant *J. H. Donleben* gaven den terugdeinzenden het voorbeeld, en terwijl een gedeelte de benting aan de regterzijde nam, stormden deze officieren op nieuw op den vijand in. De chinezen weken terug; twee hunner met groote tweehandszwaarden gewapen, hielden stand, en bedreigden kapitein *van Houten*, doch werden neder geschoten.

Onverschrokken drongen de troepen, voorafgegaan door al hunne officieren, voorwaarts, en namen de verschansing. De vijand sloeg op de vlugt, en toen bemerkten de troepen te hunne niet geringe verbazing, op 100 à 150 schreden afstand, eene niet minder sterke verschansing; hem werd echter geen tijd tot verzameling gegeven, maar de kapiteins *van Houten* en *Asmus* vervolgden hem, en in denzelfden aanloop was ook de tweede sterkte genomen, en werd eene links op een heuvel gelegen benting, waaruit nog gevuurd werd, met de bajonet vermeesterd.

Het gevecht was bloedig; een inlandsche hoornblazer sneuvelde aan de zijde van kapitein *van Houten;* 12 europeanen en 2 inlanders werden zwaar, 8 europeanen en 2 inlanders ligt gewond, terwijl bovendien door het springen der kruidvaatjes, 1 europeaan, 2 inlanders, en 2 officiers-bedienden ernstige brandwonden bekwamen. De luitenant-adjudant *Rijken* werd door een matten kogel ligt gewond.

Het verlies des vijands kan onmogelijk bepaald worden; 26 gesneuvelden werden vóór en in de bentings gevonden, en vele lijken zag men door hunne landgenooten aan ijzeren haken medeslepen. De overwinning was volkomen; een aantal wapens, gereedschappen, onderscheidene vlaggen, en meer dan 40 volle kruidvaatjes, vielen in handen der troepen.

De voorzigtigheid, zoowel als de vermoeijenis der troepen, verboden eene verdere vervolging des vijands en na eenigen tijd te hebben uitgerust en de genomen sterkten en borstweringen gedeeltelijk geslecht te hebben, werd de terugmarsch naar Seminis aangenomen, alwaar de kolonne ten half twaalf ure aankwam. Dien dag en den volgenden werd niets meer van den vijand bespeurd, en uit ingewonnen berigten bleek, dat hij naar Kedondang Maton en Loeman was geweken.

Na te Seminis en Soengei-Biroe de magt onder den kapitein *van Houten* zoodanig te hebben zamengesteld, dat die officier, na aftrek der bezettingen op die beide posten en der benting te Sebawie, eene beschikbare magt van 100 bajonetten overhield, begaf het overige der kolonne, in den morgen van 24 Junij, zich naar Sebawie terug, scheepte zich aldaar aan boord der Celebes in, en zette in den loop van den voormiddag te Sambas weder voet aan wal.

De verder in de *Javasche Courant* mede gedeelde krijgsverrigtingen van Z. M. stoomschip *Celebes*, zullen in ons eerstvolgend Nommer worden opgenomen.

— Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat de Cholera in het Westerkwartier van Batavia verdwenen is.

— Wij vernemen met genoegen, dat de heer *L. Weber*, wien voor de bereiding van vlas uit de Raméplant, de bekrooning op de Wereldtentoonstelling te Londen was te beurt gevallen, dezer dagen het diploma der Medaille, die hem reeds vroeger was uitgereikt, heeft ontvangen. Dat diploma is zeer net en stelt zinnebeeldig de Nijverheid voor en prijkt met eene afbeelding der Medaille van weerszijden. Het stuk is door prins *Albert* eigenhandig geteekend en de gravure munt uit door sierlijkheid.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 21 Junij. Deze stad heeft heden een feestelijk aanzien: zij is fraai met trophéen, eerepoorten, groen en gebloemte versierd en getooid, en de vaderlandsche kleuren wapperen alom; eene vrolijk gestemde menigte vervult de hoofdstraten en pleinen, die met smaak versierd zijn, in afwachting van den plegtigen intogt van het jeugdige vorstelijk echtpaar, HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik der Nederlanden*.

Duizende vreemdelingen hebben zich herwaarts begeven, om getuige te zijn van den plegtigen intogt. Alle spoortreinen en andere middelen van vervoer bragten den geheelen dag tal van belangstellende nieuwsgierigen, in het feest aan. Alles was alzoo in gereedheid tot de ontvangst van HH. KK. HH. prins en princes *Hendrik*, wier komst tegen half zes ure heden middag werd te gemoet gezien.

Naarmate die tijd naderde, kwam de schutterij en de bezetting onder de wapenen.

Ruim ten half zes ure kondigde het losbranden van het geschut de aankomst van het hooge paar aan. Na aan het station van den spoorweg op plegtige wijze ontvangen te zijn, organiseerde zich de stoet, stelde zich in beweging en bereikte, in de bij het programma voorschreven orde, 's Konings paleis. Aldaar aangekomen werden HH. KK. HH. door HH. Maj. den Koning en de Koningin en de leden van het koninklijk huis ontvangen; benevens door de groot-officieren en de dames en heeren der verschillende hofstaten, de buitengewone kamerheeren, in de residentie woonachtig, de generaals, vlagofficieren en alle buitengewone adjudanten van Z. M. in de residentie aanwezig.

Na een kortstondig verblijf op het paleis des Konings, heeft de stoet zich naar het paleis van HH. KK. HH. begeven, waar zij mede op waardige wijze werden ontvangen.

Overal langs den weg, dien den stoet nam, heerschte onder de volksmenigte de meeste geestdrift.

Amsterdam, 23 Junij. Voor eenige dagen is door den heer *H. van Rijckevorsel* te Rotterdam, eene genetkat (een dier van de grootte eener gewone kat, met spitsen bek en bruin gevlakt als een panther, van zeer schuwen en wilden aard) geschonken aan het genootschap *Natura Artis Magistra*, welk dier door zijn schip de Goudkust, kapt. *Th. de Wit* van Hollandsch Acra aan de Kust van Guinea was aangebragt.

De heer *A. Munnikhuizen*, 1 luitenant van St. George d'Elmina, en militaire kommandant over de vaste bezetting der Ned. bezittingen ter Kuste van Guinea, kortelings met verlof van daar aangekomen, heeft met gemelden bodem een Touracu doen overbrengen, welke fraaije en zeldzame vogel, door hem mede aan gezegd genootschap is vereerd.

Gorinchem, 21 Junij. Heden even half twaalf ure, passeerde met het Kon. stoomjagt voorbij onze vesting Z. K. H. prins *Hendrik* en HD. gemalin. Feestelijk werden HH. KK. HH. begroet. Behalve de salvo's w mede het hooge paar begroet werd, lag het muzi zelschap *Het volmaakte accoord* voor de stad op st in een fraai met wimpels versierde pont en begr het doorluchtige paar met eene schoone muziek, te het andere gezelschap *Aurora*, een weinig benede stad insgelijks op stroom liggende, niet in gebreke b van deszelfs deelneming in de festiviteit te doen blij

Coevorden, 20 Junij. De veemarkt van heden druk bezocht; er werden hooge prijzen bedongen 60 tot 180 gulden, zijnde een alhier ongehoorde h prijs.

's Hertogenbosch, 21 Junij. Terwijl uit het nab St. Michiels-Gestel de verblijdenste tijdingen over veldoogst, als: boekweit, aardappelen, enz., inko met uitzondering der wei- en hooilanden, die doo onophoudelijke overstroomingen lijden, is het daa grenzende gehucht Herlaar, bij het laatstleden Zo geheerscht hebbende onweder, zeer geteisterd, da de streken van dat gehucht een hagelbui is ned stort, die eene groote schade aan de veldgewassen h toegebragt. Vooral de boekweit en de aardappelen m ten zeer veel geleden hebben, en men vreest, dat geen opkomen meer aan zijn zal,

Het Haagsche dagblad *de Grondwet* zegt, dat in g onderrigte kringen, aangaande de wet, welke door troonrede is aangekondigd, wordt verzekerd, dat vóór de aanvaarding van een geestelijk ambt bij de derscheidene kerkgenootschappen eenen politieken afvorderen en van de aflegging daarvan de aanvaard afhankelijk stellen zal. Voorts zou de agreatie, t alleen bij de Hervormde gemeente bestaande, wo uitgestrekt over alle kerkgenootschappen in ons va land.

Mlle Rachel heeft het voornemen, omstreeks de b der maand Julij, te Amsterdam eenige voorstellin te geven.

ENGELAND.

Londen, 20 Junij. In de zitting van het Lagerh van gisteren, heeft de kolonel *Dunne* gevraagd, of waar was, dat het Grieksche gouvernement de tussch komst onzer regering had verzocht, in het geschil o het bezit van eenige dorpen op de grenzen van Turk op welke dit rijk regt van eigendom meent te hebb Lord *John Russell* heeft daarop geantwoord, dat, Porte zich van die dorpen hebbende willen meester m ken, de Grieken besloten hadden, hun regt met de w pens in de hand te verdedigen. De Engelsche ge echter, heeft in overeenstemming met de vertegenwo digers der overige natien, beloofd, dat er van de zij der Porte geene gewelddadige maatregelen zouden wo den genomen, eer de kwestie door Groot-Brittanj Frankrijk en Pruissen was onderzocht. Bij dat ond zoek is men tot het besluit gekomen, dat, krachtens bepalingen van 1812, de bedoelde dorpen aan Turk toebehooren. Na dit besluit te hebben vernomen, he de Grieksche regering zich niet verder tegen de eisch der Porte verzet.

— Het geheel totaal der schepen, die met landverhu zers sedert 1 Januarij Liverpool verlaten hebben, loopt 219 en dat der passagiers 91.593, terwijl het g tal schepen, thans gereed om naar de verschillen havens van Australie te vertrekken, 34 bedraagt, dende 22,377 lasten.

Wanneer gij aan een *caballaro* schrijft, dient de brief toch welgesteld en netjes geschreven te zijn. Haast u wat; en als gij mij niet te veel tijd doet verliezen, kost u de geheele brief niet meer dan vier realen!"

— Vier realen! goede hemel, wat is dat duur!"

— Wel nu, meisje leer dan zelve schrijven, en kom niet weêr bij een *escribano*, die zit te slapen, om hem niets anders te vertellen dan dat gij geen vier realen bezit. Een mooi meisje — en dat wil nog wel aan een kapitein schrijven! Ge zoudt beter doen met voor een *medio* zwarte zijde te koopen, om uwen sluijer te lappen, die tamelijk gescheurd is." Dit zeggende keerde hij het jonge meisje den rug toe, dat zich terstond verwijderde. Zoodra zij de groote plaats verlaten had, ontknoopte zij de punt van haren shawl, en begon het geld te tellen, dat zij daarin bewaarde. » Vier, acht, tien, twintig realen! zeide zij; ik had beter gedaan met zijnen naam maar te zeggen, omdat ik dien nu toch weet, en te laten schrijven: *Senor don Patricio*.... de brief zou dan nu geschreven zijn... hij zou hem over een half uur hebben... Ja, maar hij moet er wel veel andere ontvangen hebben, sedert hij te Lima is; zou hij den mijnen gelezen — zou hij er op geantwoord hebben?.... Neen, ik zal niet schrijven, ik zal liever Tia Dolores opzoeken. — Zij klopte aan eene kleine deur in eene onaanzienlijke straat.

Tia Dolores was eene eerwaardige *duègne*, gekromd door de jaren; zij liep hoogst moeijelijk met een krukje, hetgeen haar toch niet belette van 's morgens tot 's avonds op straat te zijn.

— Wel zoo kind wat is er? vroeg zij op zoetsappigen toon.

— Ik heb uwe hulp noodig, Tia," antwoordde het jonge meisje, » ik ben namelijk verliefd op een vreemden *caballero* die Don Patricio heet, en dien ik reeds drie of vier maal te paard over de markt heb zien rijden. Hij is blond, hij heeft blaauwe oogen.... en ik sterf van liefde voor hem.

— Bedaar, bedaar," sprak de oude; » ik vrees dat het een Engelschman zal zijn. Wat zal ik hem zeggen? Hij zal antwoorden: O! en mij vervolgens de deur uitzetten. Als 't een Franschman was, zou ik 't niet zeggen — die spreken met iedereen."

— Neen, Tia, neen, 't is noch een Franschman, noch een Engelschman; 't is een.... een blonde, zeg ik u, een jong mensch vol bevalligheid, zoo bekoorlijk als men nog nooit iemand te Lima gezien heeft. Zeg hem dat ik hem bemin als den appel mijner oogen, meer dan mijn leven. Loop, Tia Dolores, haast u.... ziedaar uw krukje.... hij woont in het hôtel van de markiezin X...., op de eerste verdieping, dat getraliede venster tegenover den banketbakker. De portier is een oude neger, die half doof is, en u niet hooren zal, als gij met uw stok niet te hard op de steenen van het voorhuis tikt. Ga toch spoedig!"

De oude ging al prevelende. Het voorportaal het hôtel stond open; de neger lag op eene rustb op de guitar te spelen, en bemoeide zich niet met geen voor zijn kamertje gebeurde. Daar hij zeer ha hoorend was, maakte hij een geducht leven op zijn strument, zoodat de oude vrouw ongemerkt den t bereikte, en, na door het sleutelgat gegluurd te h ben, aan de deur van Don Patricio klopte. Deze juist zijn hoed geschuijerd en zijne handschoenen a getrokken om uit te gaan.

— Wat verlangt gij, goede vrouw?" vroeg hij de oude.

— Heer officier," antwoordde zij; » ik kom u zoeken medelijden te hebben met een jong meisje, sita Corrizuelo.... Zij beveelt zich u aan, met al kracht harer ziel en haars harten."

— Duivels!" viel Don Patricio haar in de » aan huis komen bedelen, dat is wat al te erg. daar, oude, neem dit en kom niet weêrom!"

Hij gaf haar een goudstuk, gewikkeld in een papier, dat hij uit den zak haalde, en duwde zachtjes de deur uit. Tia Dolores, geheel verrast deze koele en toch zoo milde ontvangst, zeide bij zelve, het hoofd schuddende: » Bij mijne ziel eene k heer! Hoe jammer dat hij de taal van het land zoo w nig verstaat."

…ENDUTIE VAN EEN SCHIP.

Op eenen nader te bepalen dag, in het laatst van deze maand, zal door de ondergeteekenden op publieke vendutie verkocht worden het A 1 Engelsch gekoperd schip *Glendaragh* groot 515 oude of 647 nieuwe gemeten tonnen, met …lfs geheelen inventaris zoo als hetzelve thans is lig… ter reede van Batavia.

…) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 11 *Augustus* 1853.

…n het begin der volgende maand, zullen de Onder…kenden voor rekening des boedels van wijlen Mevr. … Wed. *van der Meulen*, geb. *Coop à Groen* op …dutie verkoopen:

…en ERF bebouwd met een Steenen Huis en dito …bouwen, gelegen op Rijswijk blok M 3de deel, …e 11, No. 188, Verponding No. 5875.

…en ERF bebouwd met een Steenen Huis en dito …bouwen, gelegen op Rijswijk, blok M 3de deel …e 11, No. 128, Verponding No. 2182.

…en ERF bebouwd met een Steenen Huis en dito …bouwen, gelegen Pekembang, blok O 8ste deel …, 67, Verponding No. 6167.

…en ledig Stuk GROND, gelegen op Rijswijk Blok …de deel, Sectie 11, Verponding No. 8665.

…) A. VAN OMMEREN & Co.

…e ondergeteekende, gepensioneerd adjunct-paarden… heeft zich hier ter plaatse gevestigd en woont op …ijk achter het Kampement van het eskadron O. I. …llerie. Hij heeft ruime, luchtige paardenstallen ter …ndeling van zieke paarden en tevens eene hoefsme…, waarin de paarden op Engelsche, Fransche en Duit… manier beslagen worden en wel het rijpaard tegen … en de Bendie-en wagenpaarden tegen *f* 1,50 koper.

…) COPS.

…an belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat het …gebouw van het gezondheids-établissement te Ga…, nabij Buitenzorg, thans geheel voltooid is en er …reeds gelegenheid bestaat, om een aantal lijders of …valescenten op te nemen. Voor nadere informa… wende men zich aan den Directeur van het établis…nt Dr. *J. Gerdenier*. (653)

…en Fortuin voor den Suikerplanter.

…an den Heer *Allan MacPherson* is door Zijne Excel… den Gouverneur-Generaal afgestaan een octrooi, … den tijd van 10 (tien) jaren, (zie *Javasche Courant* … 42 Mei 25 j.l.) voor invoering van het middel om …ne witte suiker te bereiden uit de Melassie door …gebruik van zijn middelpuntschuwend Suiker- zui…ngs-toestel (centrifugal Sugar-cleaning machine). … Heeren *E. Chaulan, Puche & Co.* met hem eene …nkomst gesloten hebbende, en in het bezit der …llen dier toestel zijnde, zijn gemagtigd tot de ver…rdiging van dezelve.

…enoemde Heeren, met den laatsten Overlandmail de …digde stoffen ontvangen hebbende, kunnen met de …rdiging een aanvang maken.

…rders op bovengemelden toestel worden aangenomen … afscheping daarvan in den kortst mogelijken tijd …stelligd tegen eene billijke commissie door den …geteekende.

…) JOHN BROWN.

Groote Rivier, hoek Passar Pisang.

…is Excellency the Governor-General having granted …r. *Allan MacPherson*, a patent, for the space of …ears, (see the *Java Newspaper* N°. 42 May 25) for …aving introduced a method for making beautiful … Sugar of a fine grain (from Molasses) by the sim…cess of his centrifugal Sugar-cleaning machine. … having furnished Mess. *E. Chaulan, Puche & Co.* … a model, and having entered into an arrangement … them, those gentlemen are improved to make the … and they having received a large supply of the … wire by the last mail will enable them to begin …with.

…ers will be received, and the Mills shipped off, on …hortest notice, for a reasonable remuneration by …ndersigned.

JOHN BROWN.

De Ondergeteekenden *H. M. van Dorp*, boek…handelaar en *W. Bruining*, boekdrukker, ach…ich verpligt het publiek kennis te geven, dat, of…on beide hunne zaken in één huis uitoefenende ech… …aangaande geene gemeenschap met elkander be…, en ieder voor zijne privé rekening werkzaam is, …op belanghebbenden beleefdelijk worden verzocht …cht te willen geven.

H. M. VAN DORP.
W. BRUINING.

…AVIA, 8 *Augustus* 1853.

Bij eene familie te Buitenzorg wordt gevraagd eene jufvrouw, genegen om in de huishouding, zoomede in de opvoeding van een zoontje van 5 jaar, behulpzaam te zijn. Adres

(631) E. DE WAAL.

De Ondergeteekende, doctor in de beide regten en Candidaat-Notaris, vroeger practiserend Advocaat en Procureur bij de Hooge Geregtshoven van Nederlandsch-Indië, heeft zich als adviserend Regtsgeleerde te Batavia gevestigd, en beveelt zich aan tot het opmaken van regtsgeleerde en andere memoriën, requesten, contracten, enz., benevens tot het geven van adviezen, het waarnemen van arbitrages, het liquideren van boedels, het zijn van gevolmagtigde, enz. zullende hij dagelijks, uitgezonderd des Woensdags, van des morgens 7—12 ure te spreken zijn, in het huis op Batoe Toelies, vlak achn ter het gebouw der Weeskamer.

(624) Mr. L. J. A. TOLLENS.

BATAVIA, 9 *Augustus* 1853.

JAVA-HOTEL
op RIJSWIJK bij BATAVIA,

is thans door den ondergeteekende geopend, bevelende hij zich in de gunst van HH. reizigers en van het geeerde publiek aan.

(600) K. W. E. BERGNER.

laatst gezagvoerder van het stooms. *Ambon*.

THE JAVA-HOTEL
at RIJSWIJK near BATAVIA,

is now opened by the undersigned recommanding himself to the public and travellers.

(601) K. W. E. BERGNER.

last commander of the steamer *Ambon*.

Wij verzoeken nogmaals, onze achterstallige debiteuren hun debet ten spoedigste aan te zuiveren, indien zij zich voor geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

(597) BRANDON & MEIJER.

Met onderling goedvinden heeft de Ondergeteekende de door den heer *C. A. Schultze.*, aan hem in der tijd verleende algemeene procuratie op den 9 dezer aan ZEd. terug gegeven.

(637) A. THIEBAULT.

BATAVIA, 10 *Augustus* 1853.

P. J Meijer is generale gemagtigde van *S. M. Polak.*

(823)

Wissels op *Nederland*

bij

(648) HAAGER & SCHUURMAN.

Wissels op *Nederland.*

à 6 Maanden na dato, bij

(640) B. SANIER, SUERMONDT & Co.

SINGAPORE PLANKEN.

De ondergeteekende heeft in Commissie ontvangen om a contant te verkoopen Singapore Planken.

(643) JOHN BROWN.

Mme Jne *Coquelin* a l'honneur de prévenir les Dames qu'elle vient de recevoir les articles suivants: Coiffures et Fleurs fines, Jaconets imprimés, Barèges, Moirés et Taffetas glacés, Châles filet Noir et Blanc, Velours de Couleurs pour Robes et Mantelets, Chapeaux Paille et Crin, Blondes et Dentelles, Gants glacés, trois Pianos Droits, commandés pour la Colonie, Métronômes à Sonnerie, Partitions d'Operas, à Noordwijk. (642)

Fromage de Gruyere, Absinthe Suisse, Cigares de Malang et de Toeban.

(650) A. PONS.

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.

Fransch Bier. (639)

Verkrijgbaar:

Fransch en Amerikaansch Meel in vaten en blikken, à contant bij

(629) A. VAN OMMEREN & Co.

ONTVANGEN:

per de Nederlandsche schepen *Neêrlands Koningin* en *Amboina.*

Hammen, Rolpens, Saucijs de Bologne in Reuzel en geëmballeerd; in blikken diverse Vleeschsoorten, Groenten, waaronder Spruitjes met Saucijsjes en Rookworst, Eendvogels, Talingen, Lijsters, Vinken, wijders Goudsche, Leidsche en Zwitsersche Kaas, Vruchten op Brandewijn, Sirop de Punch, Frambozen Siroop en dito Azijn, Tafel Amandelen en Rozijnen, Krenten, Pruimen, Vermicelli en Macaroni, gedroogde Appelen en Peren, Zuren in stopflesschen, Koek en Banket in trommels en flesschen, Theerandjes, Haagsche en Tafelbeschuit, Bloemkool in Keulsche potten, Gerookte Zalm, Lengvisch, etc., à contant bij

(628) A. VAN OMMEREN & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co.
PASSER PISANG.

Wij ontvangen aan ons adres per het schip *Amboina*, kapt. *Poort*:

Hammen.	Saucijs.
Rookvleesch.	Banket.
Rookworst.	Ansjovisch.

Haring.

en de reeds gunstig bekende Azijn in ankertjes van 4 dozijn.

Groenten in vaatjes.	Gedroogde Vruchten.

Olijven.

aangebragt per het schip *Neêrlandsch Koning*, kapt. *Vonck*.

En ten laatste:

100 vaatjes puike Deltsche Boter.

per *Alida Wilhelmina*, kapt. *Doornbosch*. (634)

FINALE UITVERKOOP

tot zeer veel verminderde Prijzen der onderstaande Artikelen à *complant.*

Byouteriën.	Muzijkdoozen.	Zijden Doeken.
Goudwerken.	Manila Sigarenkokers.	Cols.
Brillanten.	Lederen Portefeuilles.	Heeren en Dames Schoenen.
Ridderorders.	Ombredoozen.	Gemaakte Kleederen.
Eereteekens.	Speelkaarten.	Lakens.
Pennen met diamanten punten.	Wagentuigen.	Broekenstoffen.
Spiegels.	Bendietuigen.	Vestenstoffen.
Schilderijen.	Hollandsche Leisels.	Onderpantalons.
Hanglampen.	Samarangsche Leisels.	Borstrokken.
Stolpen.	Hagel.	Sokken.
Pleetwerken.	Percussions.	Handschoenen.
Theeserviezen.	Tafelkleeden.	Bretels.
Glaswaren.	Hoeden.	Linnen Zakdoeken.
Parfumeriën.	Petten.	Huisjaponnen.
Overlandmail Koffers.	Overhemden.	Kabaaijen.
Heeren en Dames Necessaires.	Boorden.	Nachtpantalons, etc., etc., etc.

en verder eene menigte fijne Wijnen, Dranken en Provisiën, alsmede Engelsche Geleijen, Pukels en Mostaart van de beste kwaliteit, bij

(596) BRANDON & MEIJER.

…og dien zelfden avond kwam Rosita de oude vrouw …zoeken; zij brandde van ongeduld om den uitslag … poging te vernemen.

"Wel nu, Tia?" riep zij bij het binnenkomen … wat heeft hij gezegd? Hij heeft immers geraden … zij, die u zond, dezelfde was die zoo dikwijls … zijn balkon liep, niet waar? Hij heeft wel den …had mij te zien, want gisteren heb ik wel een …uur op en neêr geloopen, en daar het zeer warm …had ik mijn sluijer laten vallen…."

"Ziedaar zijn antwoord," sprak de oude.

"Groote hemel!" riep het jonge meisje uit, » een …tuk! Ziedaar, Tia Dolores, daar hebt hij vier rea… voor uwe moeite, gij hebt beter gesproken dan de …uer geschreven zou hebben. Och, een heele brief … zoo veel waard als een welsprakte tong. Wat … met al dat geld doen? Vooreerst een paar nieu…oenen; die ik nu aan heb hebben al een week …; en dan…. Ziedaar den *picantero!*" En zij … naar buiten, uit al hare magt roepende: picante… picantero!

…oopman liet zich geen tweemaal roepen; hij ging …paaltje zitten, en toonde aan het jonge meisje …kel vol oranjeappelen, suikergoed en lekker… Rosita nam er zoo veel van als zij in beide … kon en betaalde zonder te dingen; ver…p zij hare buurmeisjes en onthaalde ze op straat. 't Was een lust om te zien, hoe die vrolijke en snoepachtige kinderen, met loshangende hairen en donkere levendige oogen de lekkernijen verslonden, en dansten en stoeiden als een zwerm jonge papegaaijen in den lommer der bosschen. Als zij al te luidruchtig werden, legde Rosita haar, met de waardigheid eener koningin, het stilzwijgen op, en al de meisjes gehoorzaamden haar. Zij was ook in de oogen der anderen een groot meisje; zij was al veertien jaar oud!

Het goudstuk, gewisseld tegen klein geld, smolt in de handen van Rosita als het suikergoed tusschen hare tanden; en toen zij met den *picantero* gedaan had, bemerkte zij, dat haar nog een halve piaster overbleef. Wat daarmede te doen? Hoe die te besteden? De vraag was weldra opgelost. Op het geroep van: van veertig duizend piastars! herhaald door eene welluidende en krachtige stem in eene nabij zijnde straat, ijlde Rosita derwaarts. Veertig duizend piasters waren er te winnen in de aanstaande loterij! Oogenblikkelijk kocht zij een lot, en ijlde daarmede vergenoegd naar huis.

III.

Den volgenden dag kwamen Don Patricio, de Iersche luitenant en Don Greogorio, de geestelijke van eene wandeling terug, waarop zij de bouwvallen van Pachacamac bezocht hadden, der beroemden tempel den Zon, die zoo lang het symbool van de magt der Inca's geweest was.

— Don Patricio," sprak de geestelijke, toen zij nabij de stad Lima gekomen waren, » 't is reeds meer dan drie en eene halve eeuw geleden, sedert Pizarro hier aan de oevers der Rimac op Driekoningendag den eersten katholieken tempel gesticht heeft, die in de nieuwe wereld is gebouwd geworden. Echter heeft de duivel, die gaarne de zachte luchtstreken bewoont, nog niet kunnen besluiten, ons land te verlaten. Door hoe vele streken en verleidingen verlokt hij de vreemdelingen, die hun boos gesternte naar deze oevers drijft?… Gij zijt zedig, mijn vriend; daarom spreek ik dus niet van u…."

— En van wien dan?" vroeg Don Patricio; » dit is reeds de tweede maal dat gij mij dergelijken raad geeft, en zoo gij mij niet in een of ander gevaar gelooft, zou uw raad zeer onvoorzigtig zijn."

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Aug.	5	Nederl. Indisch	Bencoolen	Ardaseer	Batavia		Benkoelen
»	6	Engelsch	Sea Queen	Robertson	Whampoa	1 Julij	Londen
»	8	»	Mencies	J. Leisk	Liverpool	8 Mei	Shanghai
»	—	»	Leander	Johnson	Batavia	7 Aug.	Swan-rivier
»	—	»	Alexander John Kerr	W. Shepherd	Singapore	8 Julij	Port-Philip
»	9	»	Randolph	Neil	»		»
»	—	»	Ranel	J. Grierson	»	22 Julij	Adelaide
»	10	»	Constance	Beat	»	27 »	Londen
»	—	Amerikaansch	Challenge	E. Petts	Whampoa	14 »	»
»	12	Engelsch	Sasoon Family	H. Dring	Shanghai	3 Junij	Bombay

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Augustus.	9	Nederlandsch	Valparaisso	G. W. Kemkamp	Soerabaya		Haager en Schuurman
»	—	»	Z. M. stooms. Merapi	kapt. luit. t/z. Kramp			
»	—	Engelsch	Sassoon Familie	Dring	Shanghai		Pitcairn, Syme en co.
»	10	Nederl. Indisch	Joedool Karim	Sech Mochmoet	Pontianak		D. N. Buys en co.
»	—	Engelsch	London	Tillman	California		Maclaine, Watson en co.
»	11	Nederlandsch	Soolo	Korteland	Panaroekan	8 Aug.	van Ommeren, Rueb & Co.
»	—	Nederl. Indisch	Soetan Iskander	R. Zoutman	Padang	25 Julij	Haager en Schuurman.
»	12	» »	Generaal Michiels	H. Prosser	Sydney	10 »	»
»	—	Amerikaansch	Winged Racer	Homan	Manila	26 Junij	Paine, Stricker en co.
»	—	Deensch	Sibelle	A. Chäfer	Melbourn	7 Julij	Bahre en Kinder
»	—	Nederl. Indisch	Indramayoe	Tjoeyseng	Indramayoe	9 Augustus.	
»	13	Nederlandsch	Prinses Marianna	Rietbergen	Tagal		Reynst en Vinju

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Augustus.	9	Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling	Melbourn
»	—	» »	stoomb. Java	Kimish	Singapore
»	10	Nederlandsch	Pictura	Scholten	Nederland
»	—	Nederl. Indisch	Naim Balheer	Sech. Fagir	Paradessi
»	—	Nederlandsch	Oost-India Paket	B. Bakker	Nederland
»	—	»	Z. M. stoomb. Merapi		Onrust
»	11	»	Hendrik	v. d. Hoeven	Nederland
»	—	Nederl. Indisch	Fathul Hair	Said Alkadrie	Sumbawa
»	—	» »	Djoharie	Kiagoes Assiek	Indramayoe
»	—	Engelsch	Sassoon Family	Dring	Bombay
»	12	Fransch	Gretry	Buisson	Samarang
»	—	Nederlandsch	Bulgersteyn	A. J. Maas	Soerabaya
»	—	Zweedsch	Emilie		Hamburg
»	—	Hamburgsch	Caesar	Paulsen	Hobarttown

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jan van Heorn	Bouten		B. Kopersmit en co.
»	Herman de Ruyter	Feynt	Soerabaya	W. Anderson, Tolson en co.
»	Alida Willemina	Doornbos	Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Neêrlands Koningin	E. Vonck		van Ommeren, Rueb en co.
»	St. Helena *	T. Keus		B. Samier, Suermondt en co.
»	Christophorus Columbus	Groenewaud		E. Moorman en co.
»	Amboina	H. Poort		Reynst, en Vinju.
Nederl. Indisch	Passekan	Tan Pekgiok		
» »	Indramayoe.			
» »	Soetan Iskander	R. Zoutman		Haager en Schuurman
» »	Generaal Michiels	H. Prosser		»
» »	Ellen	Lebert		John Pryce en co.
» »	Djoedool Karim	Sech Machmoet		D. N. Buys en co.
» »	Tadjii Moelock	Said Hobes	Soerabaya	Coulster
» »	Maymoon	Said Kassim	»	»
» »	Faid Alim	Sech Bagawie		»
» »	Thay Goan	Said Allabdie	Soerabaya	»
» »	Mechmodie	Sech Soeway	Samarang	»
» »	Jadul Karim	Said Atas	Soerabaya	»
» »	Phegoan Zephyr	Ong Kim Leng		»
Engelsch	Parland	Smith	Samarang	Adam en co.
»	Winged Racer	Homan	Amerika	Paine. Stricker en co.
»	Eliza Thornton	Maxwell	Samarang en Rotterdam	Martin. Dyce en co.
»	Blundell	Lumley		Maclaine, Watson en co.
»	London	Tillman		»
»	Duke of Wellington	Smith		Pitcairn, Syme en co.
»	Glendaragh	And. White	Samarang	»
»	Champion	Welig	Australie	Hunter, Houghton en co.
»	Martin Luther	Ross	Sydney	»
»	Marshall Bennet	Harris		»
Deensch	Sybille	A. Chäfer		Bahre en Kinder
Bremer	Emigrant	Andressen	Nederland	»
»	Louisa Frederika	Nienaken		»
Fransch	Jules Cezar	Gachet		Busing, Schroder en co.
Hamburgsch	Maria Christina	Vos		E. Moorman en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Ellen:* mevr. de wed. *Stoltman en famili*
Met het Ned. schip *Generaal Michiels:* de heer *S. J. van der M*
Met het Ned. schip *Soolo:* de heer *Versfelt.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Generaal Chassé:* de heeren *G. G. Ba*
W. B. Ihneu. — F. Mansfeld.

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Padang per ned. ind. bark *Seotan Iskander* gez. Zout
35 pic. rotting- *Gouw Kianhian.*
2261⁴⁸/₁₀₀ pic. 170⁹³/₁₀₀ do. koffij. *Haager en Schuurman.*
2 bata paard. *Order.*

Van Manilla per amerik. schip *Winged Racer* kapt. Homan
Paine Stricker en co.
378 bn. drills. 9 kn. sardijntj. 4/m sigaren. *de Agenten.*
150/m. sigaren. *Joakim.*
150/m. idem. *E. Moormann en co.*
670/m. idem. *Kopersmit en co.*
6 kn. idem. *MacLaine Watson en co.*
679/m. idem. *Order.*
7558 zakk. suiker. 600 pic. sapanhout. 235 balen huiden. 95 indigo. 1506 zakk. koffij. 3172 balen hennip. 338 kisten *lad. bestemd voor Amerika.*

Naar Hobart Town over Samar. per hamb. schip *Caesar* kapt. sen.
22 pic. witt. peper. 250 do. suiker. 300 st. planken. *Pitcairn en co.*

Van Grissee per ned. ind. brik *Tjaijgoan* gez. Said Alhab
20 koy. wit aarde. *aan boord geb. lad. v. Batav.*
en Gouvernements balken.

Van Indramaijoe per ned. ind. bark *Naim Balhair* gez. Sech bin Oemar Fagir.
2048¹⁸/₁₀₀ pic. rijst. 1 baal garen. 1 kt. divers. *Tiedeman en Burg.*
50 pak zeep. 25 st. zijde shawls. *de Gezagvoerder.*
en Gouvernements goederen.

Van Batoe Roesak per ned. ind. bark. *Jadul Karim* gez. Said bin hoesin Atas agt. L. Z. Coulster.
Gouvernements tin.

Van Pekalongan per ned. ind. brik *Pasekan* gez. Tan Pikg
56 pic. java tabak. 8 tonn. jarak olie. 1 kt. eur. op. chitsen. *Tiangdjoen.*
1241⁴²/₁₀₀ pic, suiker. 208 do- koffij. 478⁸⁴/₁₀₀ suiker, 16/₂ leg 2 tromm. kleederen. 1 kt. macaronie. 19 led. ijzer gas vate *Ommeren Reub en co.*
2 ton jarak olie. 4 corg. java soekin 3 do. do. sarongs. 6 houtskolen. *Tan Pokson.*
120 mn. java tabak. *Lim Lok.*

Van Pekalongan per ned. ind. bark *Pogoan Sephier* gez. Ong seng.
844⁷⁸/₁₀₀ pic. suiker. 2324⁸⁸/₁₀₀ do. do. *M. Neuman.*
1293⁶⁰/₁₀₀ do. idem. 1 kt. koperwerk. 1 do. siroop flesch. *Herd*

Van Sydney per brem. schip *Louisa Frederika* kapt. Nienab agt. Bahare en Kinder.
20 vaten. vleesch *de Agenten.*

Van Pontianak per ned. ind. bark *Djoedool Karim* gez. Sech Moch
800 pic. rotting. 1²⁰/₁₀₀ was. 2 do. rott. kruid. 18700 gulden recepissen. *de Gezagvoerder.*

Van Sydney per eng. schip *Blundell* kapt. Lumleij agt. Mac Watson en co.
20 ton. steenkolen. *de Agenten.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Ellen* kapt. Lebert.
400 st. kl. balkj. 105 do. duigen. 300 do. kleine balken. doodkist planken. 577 do. balken. 38 do. led. kisten. 10 de ne balken. *John Pryce en co.*

Uitvoer.

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer* gez. Sech sahat Baha
49 kn. benzoin. *Lim Hoa.*
93 pic. damm. 33 do. adaas zaad. 1 do. noten muscaat. 1 kt. 3 pic. was. 2 kn. roode katoen. 2 kn. ginghams. 3 do. chit do. speelgoed. 17 pak zoethoud. 1 kt. tiu werk. 1 do. kram *Oeij Longtjan.*
400 pic. jap. koper. *MacLaine Watson en co.*
4 bn. woll. dekens. 1 kt. ijzerwerk. *Andreas.*
26 pakk. ong. katoen. 15 kn. do. do. 2 do. kat. goederen. 1 naaigaren. 1 pak eur. grijn. 5 vn. harpuis. 15 do. zwavel. do. verf. 50 pic. ijzer. 2 pak eur. chitsen. *The Sio.*
3 kn. 1 billard. 40 do. wijn. *Vaupel en co.*
3 kn. gedr. katoen. 5 do. shirtings. *Martin Dyce en co.*
10 kn. wijn. *Campredon.*
5 kn. kat. goederen. *Pitcairn Syme en co.*
37 bn. 10 kn. manufact. 1 kt. klokken. *Tiedeman en v. d. B*
75 vs. verf. 12 pic. damm. 6 pak chin. medicijn. 122 pic. d *Liok Tjan.*
1 vat harst. 1 kt. tabak. *H. Plump.*
21 zakk. salpeter. 1 kt. blad koper. 1 do. gemt. kleeren. 1 do. selinnen. *Gouw Kianhian.*
7 kn. madapoll. 5 do. longcloths. 5 do. cambrics. 1 do. vogel 1 do. lavender water. 1 do. chin. zijde garen. 70 vs. do. 5000 ps. zilv. gulden. *Oeij Tiangdjoen.*
3 bn. gedr. katoen. 17 kn. witte do. 2 do. gew. do. 6 bn. 4 do. gev. do. *E. Moormann en co.*
1 pakj. divers. 2 water emmes. *v. Ommerem Rueb en co.*
1000 ps. sp. matten. *Said aloewie Satrie.*

Naar Singapore. per ned, ind. stooms. *Java* kapt. Kemi
1 paard. *W. Morgan.*

Naar Balie-Badong per balische schoener *Ardjoena* gez. Tji
4 pic. poeder suiker. 1 kt. speelkaarten. 400 ps. vloer steen do. led. tonn. 8 do. do. pott. 1200 sp. matten. *de Gezag*

Naar Porth-Philip per ned. ind. schip *Gener. Chassee* kapt.
620 pic. koffij. 3 kn. java sigaren. 7 do. toeban do. *Paine S*

Naar Soerabaya per. ned. ind. bark *Fathool Rachman* gez. dul Rachman bin Mochamat Segaf.
1 kt. spiegels. 3 do. stolpen. *Said Mocht. Segaf.*
99 zakk. poetjoek. 47 do. salpeter, 13 do. zwt. zaad. 24 ki *Johan Arathoon.*
3 kist. ijzerwerk. 2 do. manufact. 2 do. glaswerk. 1 do. kr 4 do. parfumerien. *Metzendorff Wilmans.*
50 oxh. wijn. 100 kn. roode do. 198 ks. cognac. 50 do. 50 ms. bier. 2 orgels. *Vaupel en co.*
10 kn. witte katoen. 1 baal gew. id. 1 kt. kramerijen. 4 katoen, 5 do. parapuien. 1 do, woll. goederen. 1 baal gedr 13 kn. witt. do. *E. Moormann en co.*
32 kn. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2000 sp. matten. 1 kt. zijde tjendees. 5 do. madapoll. 16 p stoelen. 1 corg. arab mutsen. *Said Aloewie Satrie.*
6 kn. wijn. 3 ks. madera. 34 do. wijn. 12 stoelen. 1 pak *John Pryce en co.*
2 kn. kain pandjangs. *Martin Dyce en co.*
34 kn. aardewerk. *N. H. M.*
74 st. led. vaten. *Schugh.*
10 kn. paijoengs. 1 do. speelkaarten. 2 do. spiegels. 1 do. pier. 3 do. rook tabak. 2 pak roode rijst. 10 do. poet padoong. 2 kn. divers. kramerijen. *Tan Tjiangseng.*
8 zak. djalie rijst. 7 pic. coriander zaad, 20 kistj. the *seng.*
8¹/₂ pic. was. *Said aloewie Alkadier.*
en. Gouvernements. goederen.

Naar Indramaijoe per ned. ind. bark. *Djoharie* gez. Keagoes Assiek.
6 vn. kopergeld. 2000 ps. matten. 1 kt. comp. kaarsen. 415 st. geenie zakk. 25 zakk. boontj. *Tiedeman en v.*

Naar Soerabaya en Sumbawa per ned. ind. bark. *Fathal* Said alie bin achmat Alkadier.
1000 ps. sp. matten. *de Gezagvoerder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W.